

[Vanggaard.]

Nu kan man fra radikal Side sige: Ja, det var den Gang, Tiden er gaaet, nu behøver vi ikke at se saadan paa det. Men det er der ikke noget som helst sagligt Grundlag for, tværtimod, og ser vi paa Landene rundt om os, har de jo forholdsvis et langt kostbarere Militærvæsen end Danmark. Vi ligger ikke blot i Spidsen med Hensyn til Nedrustning, vi er en Fortrop, der bevæger sig langt ude, naar vi tager dette Forhold. De militære Udgifter omkring i Landene er efter Oplysninger fra Folkenes Forbund nu henvend dobbelt saa store som før Verdenskrigen, og man skulde derfor mene, at de Radikale, der jo er bekendte for at holde en klar politisk Linie, netop stod paa det samme Grundlag, som de Slengeriske Forslag angav, Forslag, der altsaa havde en saa betydelig Lighed med det, vi her staar overfor, at man maatte vente, at de Radikale vilde stemme for dette ikke med noget Forbehold, ikke som en Besparselse, men i Virkeligheden som noget, der staar dem nær efter hele deres tidligere Anskuelse.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen, Ordføreren for Socialdemokratiet, udtalte, at der var det beklagelige ved dette Forslag, at det vilde kaste flere Folk paa Gaden, ud i Arbejdsløshed. Der var dog altsaa en Beklagelse, og det er rigtigt, at saaledes vil det blive. Men det vil jo i langt højere Grad blive Tilfældet, hvis det ærede Medlems Ideer, saaledes som han har talt om dem her i Dag, bliver praktiseret. Hele dette Forhold har sin Bagside. Vi kan nok nedlægge Regimenter, men helt forsvinder de nepp, de opstaar i en anden Hær, nemlig de arbejdsløses, en Hær, der synes at blive staaende, og som med Hensyn til Størrelse antager formidable Dimensioner.

Da jeg nu er kommet til at beskæftige mig med 1908 og den Stilling, Partierne da tog, kunde jeg ogsaa lige have Lyst til at gøre en Bemærkning om Socialdemokratiets Stilling den Gang. Det var repræsenteret i Kommissionen af K. M. Klausen og Wilmann, men den Betænkning, de skrev, stod naturligvis hele Partiet bagved. Jeg maa sige, at de gjorde det for saa vidt grundigt, som de fraveg alle Kampopgaver og vilde lægge Danmark aabent; det skrev de. Men de havde noget andet, som var meget interessant, en Bemærkning i det Forslag — hvis man kan kalde det saadan —, de stillede. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske lige læse dette korte Stykke op. Det lød saaledes:

„... for Ungdommen indføres obli-

gatorisk fysisk Opdragelse med Gymnastik, Vaabenbrug og anden Legemsøvelse. Medens Goderne ved den nuværende militære Uddannelse kun er kommet et lille Mindretal til Nytte, vil efter vort Forslag hele den danske Ungdom, baade den mandlige og den kvindelige, faa Del i den af os foreslaaede fysiske Opdragelse; hvilket sikkert vil øve en heldbringende Indflydelse paa den opvoksende Slægt, og derved paa hele Nationen.“

Det er ganske interessant, at hele Nationens Ungdom skulde opøves i Vaabenbrug, og at de beklager, at Goderne ved den nuværende militære Uddannelse kun kom et Mindretal til Nytte. De kalder det altsaa „Goderne“, og de vil have, at disse „Goder“ ved den militære Opdragelse — det er en militær Opdragelse, der er Tale om — skal komme hele Nationens Ungdom til Nytte.

I denne Forbindelse kan jeg ikke lade være at sige et Par Ord om Landstormen. Det var jo netop et Forsøg paa at give dem, der ikke blev udskrevet til Militærtjeneste, en saadan Opdragelse, en obligatorisk fysisk Opdragelse i Vaabenbrug, saaledes som Socialdemokraterne ønskede, og man skulde derfor ogsaa synes, at Landstormen særlig maatte have haft Socialdemokraternes Hjerte. Det er for Resten det interessante ved det, at alle, der er kommet i Forbindelse med Landstormen, uden Hensyn til Partiforskel har glædet sig overordentlig meget over at se den Uddannelse, der er foregaaet, og jeg kan ved denne Lejlighed ikke undlade, da nu det udskrevne Antal Kombattanter bliver mindre, at udtale Ønsket om, at man en Gang maa samle sig i bedre Tider om at genindføre denne Uddannelse.

Der har jo været talt meget om Forholdet mellem Hær og Flaade, ogsaa om, hvor store Bevillinger man skulde lægge til den ene Side, og hvor store Bevillinger man skulde lægge til den anden Side, og det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft var stærkt inde paa, at Flaaden ved dette Forslag blev tilsidesat. Det ærede Medlems Tale var i det hele taget i ret stærk Modstrid med hans Partifælle Landstingsmand Ellingers Tale i Landstinget. Den var af en væsentlig anden Art, og jeg synes egentlig, at baade det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft og ogsaa vi Venstremænd, der var med i Forhandlingerne den Gang, skulde stemme Tonen lidt ned. Thi i 1929 kunde vi have lavet baade en stærkere Hær og en stærkere Flaade. Der er noget, der hedder Temperament her i Livet, og Temperament kan være godt, men det kan ogsaa overdrives, og jeg tror, at havde Tempera-